

HRADECKÝ ZPRAVODAJ

OBČASNÍK OBCE HRADEC NAD SVITAVOU

červenec - srpen 2016

č. 4/2016

vychází dne 7.9.2016

Poznámka ke spolupráci Hradce nad Svitavou s obcí Marxell

Město Svitavy si v letošním roce připomíná 760 let od svého založení, podobnou historii vzniku mají i obce v kraji okolo, včetně Hradce nad Svitavou. Kdo se zajímá o minulost ví, že zdejší liduprázdné pomezí Čech a Moravy bylo postupně českými králi historicky dosídlováno, docházelo zde k míchání obyvatel různých národností, přičemž ne ve všech oblastech českého státu tvořili Češi a Moravané většinu. Svitavsko a Moravskotřebovsko jako součást Sudet měly převážně obyvatelstvo německé národnosti. Uplynulá staletí vzájemného soužití přinášela různou úroveň vzájemných vztahů, někdy se rodiny míchaly bez ohledu na národnost, děti byly dávány „na výchovu“ za účelem osvojení druhého jazyka, obyvatelé se účastnili společně života v obcích. Dvacáté století ovlivněné dvěma světovými válkami vyneslo rozpory mezi národy žijícími v českém státě. Nejprve to byl nesouhlas obyvatel německé národnosti se začleněním do vznikajícího českého státu, což vnímali jako křivdu a vyjadřovali svou podporu rozpínající se německé říši před a během druhé světové války, po válce pak odsun Němců v souladu s ujednáním vítězných mocností, osídlení sídel v pohraničí obyvateli z vnitrozemí. Vznik dvou proti sobě stojících světových bloků spustil železnou oponu na hranicích a kontakty s Německem, kam byly převážně rodiny se Sudet přesídleny, se na dlouhou dobu uzavřely. Po roce 89 padly bariéry a i v naší obci se objevovali bývalí obyvatelé, naši lidé vycestovali na západ. Byly navázány kontakty s obcí Marxell/Pfaffenrot, kde začala nový život velká část obyvatel obce. A paradoxně to je životní příběh, dnes nejslavnějšího rodáka naší obce, pátera Engelmana Unzeitiga, který díky své osobní statečnosti a lidskosti, za kterou zaplatil nejvyšší obětí, pozdvihl spolupráci bývalých a současných obyvatel obce.

Již čtyřikrát proběhla setkání reprezentantů obou obcí. Máme možnost poznat a diskutovat názory druhé strany. Bez ohledu na škálu požadavků a přání v minulosti, dnes již většina přímých účastníků války a poválečných let nežije. Jejich děti a vnuci chtějí poznat historii svých rodin, někteří hledají kořeny, ze kterých vyrostli. Ať už máme každý z nás nějaký osobní názor, ocitli jsme se dohromady v Evropské unii, máme společné zákony, státy Evropy koordinují společné postupy, jsme hospodářsky vzájemně provázáni. Obec Marxell byla po příchodu nových osadníků podporovatelem a patronem organizace jejich života. Při poslední návštěvě v Pfaffenrotu nám představitelé obce sdělili – náš patronát v podstatě končí, již skoro nikdo z původních obyvatel nežije, dovršení našeho snažení a slibu bychom viděli v tom, že na místě, odkud tyto rodiny přišly, bude nějaká připomínka jejich historie. Proto je zvažován z naší strany způsob, jak bychom mohli jejich přání realizovat. Pro nás to znamená vyplnit bílé místo v historii obce, podílet se na tom, jak budeme minulost vysvětlovat svým potomkům a nenechávat prostor lidem, kteří se tématu chopili s cílem osobního se zviditelnění. Argumentů pro i proti se dá snést celá hromada, od husitů až po dnešek. Má-li nějaká věc dojít k realizaci, tak za našeho aktivního podílu a zahrnutí našich postojů. Je to svým způsobem i určitá diplomacie, jak získat respekt u partnerů v Evropě.

Prozkoumejme emoce, které nás někdy ovlivňují a snažme se o poctivý přístup v našich rozhodnutích. Stále platí známý výrok – kdo nezná svou minulost, musí si ji znovu prožít. Nakonec i ten páter Engelmann, kterému jsme slavnostně umístili sochu v našem kostele, byl také Němec.

Josef Čepička

Z OBECNÍHO ÚŘADU

Sběr nebezpečného odpadu

proběhne **ve čtvrtek 29.9.2016 od 10:00 do 18:00 hod.** a **v pátek 30.9.2016 od 7:00 do 12:00 hodin.** Sběrné místo **za Formankou** (střed obce).

Co patří do nebezpečného odpadu

- ledničky, mrazničky, televizory, zářivky, akumulátory (včetně elektrolytu), monočlánky, upotřebené oleje, olejové filtry, nemrznoucí a brzdové kapaliny, barvy, lepidla, ředidla, spotřební chemie z domácností, vyřazené léky, znečištěné textilie, železné nebo plastové obaly znečištěné škodlivinami

Do nebezpečného odpadu nepatří pneumatiky, vzdušnice, asfaltové směsi!!!

Shrnutí v bodech

- po zamítnutí žádosti o dotaci v Operačním programu životního prostředí na akci Výstavba vodovodu v obci Hradec nad Svitavou – II. etapa, jsme na konci srpna podali žádost o dotaci na Ministerstvu zemědělství, v operačním programu MZE 129 250. Avšak tento program poskytuje dotace pouze obcím nebo městským částím do 1 000 obyvatel, proto jsme zažádali o udělení výjimky. Tuto výjimku občas ministerstvo udělí, hlavně pokud projekt navazuje na další schválené projekty, což obec má – I. etapa vodovodu. Naši žádost podpořil i hejtman Pardubického kraje, JUDr. Martin Netolický, Ph.D. osobním dopisem na MZE.

- upozorňujeme občany na shromažďování a pálení trávy a jiného biologického odpadu. Posekaná tráva i jiný biologický odpad patří do kontejnerů, které jsou rozmístěné po obci a **nemělo by docházet k pálení na zahradách!!!** Tento biologicky rozložitelný odpad je pravidelně odvážen na kompostárnu a po uzrání je aplikován na zemědělské pozemky. Od dubna do července bylo z obce vyvezeno 125 kontejnerů. Váha biologického odpadu v kontejneru se pohybuje mezi 800 kg až 1200 kg.

Umístění kontejnerů pro biologicky rozložitelný komunální odpad je na šesti stanovištích po obci, a to:

U Buršových – za bývalou kovárnou

U bývalé mateřské školky

U hasičského cvičiště – za Žabkou

U fotbalového hřiště

U dolní Jednoty

Na dolní točně

- v letošním roce nám úřad práce poskytl do konce července dotace na 8 zaměstnanců na veřejně prospěšné práce. Od srpna byly dotace všem obcím pokráčeny z důvodu nedostatku peněz, a tím se zkrátí i počet pracovníků. Od srpna byla naší obci schválena dotace pouze na 3 pracovníky. V současné době zaměstnáváme celkem 6 pracovníků, tedy 3 pracovníky platí obec ze svého rozpočtu. V letošním roce se porosty kolem silnice a zadních cest sekaly už pětkrát. Nově vybudované polní cesty máme povinnost sekat minimálně jednou ročně. Pokud to sečteme dohromady, je to dost posekaných kilometrů na daný počet pracovníků. Břehy řeky Svitavy už nesekáme. Povodí Moravy si zabezpečilo soukromou firmu na sekání břehů po celém úseku řeky a sami pozorujete, jak to dopadlo.

- na základě stížností občanů Hradce nad Svitavou připomínáme všem majitelům psů a drůbeže, **aby si své zvířectvo hlídali tak, aby nedocházelo k volnému pobíhání po obci a znečišťování veřejných nebo soukromých pozemků.** „Fyzická osoba se jako chovatel dopustí přestupku tím, že neučiní opatření proti úniku zvířat podle § 13 odst. 1 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Za toto jednání může být uložena v přestupkovém řízení pokuta .

- od září bude zahájen pravidelný provoz místní knihovny každý lichý pátek v měsíci od 17 do 18 hod.

- na místním obecním úřadě je k prodeji kniha Hradec nad Svitavou 1270 – 2016. Cena publikace činí 290,- Kč.

- ve dnech 7. a 8. října 2016 se konají Volby do zastupitelstva Pardubického kraje.

ZŠ a MŠ
Hradec nad Svitavou

Na skok do školy

Prázdniny utekly velice rychle a začíná nový školní rok. Vážení rodiče, obyvatelé Hradce nad Svitavou, ráda bych Vás seznámila s novinkami ve vzdělávání a s cíli, které budou postupně přispívat ke zvyšování kvality výuky v naší škole a školce.

Novinky

Školní rok 2016/2017 je rokem, kdy do českého školství přichází důležitá změna. Mnozí z Vás jste určitě slyšeli pojem inkluze ve školství. O co jde? Zjednodušeně řečeno je to začleňování dětí nebo žáků s různými typy postižení do klasických základních škol. Stejně jako ostatní školy musí i ta naše vytvořit veškeré podmínky a přijmout řadu opatření pro vzdělávání těchto dětí. Inkluze do škol přichází od 1. 9. 2016 a od tohoto data budou ve školách fungovat školní poradenská pracoviště, která se zaměří nejen na pomoc zvládání školního vzdělávání slabších žáků, ale i na podporu vzdělávání mimořádně nadaných žáků. Zákonní zástupci dětí a žáků budou s činností školního poradenského pracoviště postupně seznamováni.

Cíle

Základním cílem je a vždy bude zvyšování kvality vzdělávání a výchovy dětí a žáků naší školy a školky. Vytvoření prostředí, ve kterém se děti a žáci budou cítit dobře, spokojeně, bezpečně. Prostor, který budou mít rádi a kam se budou rádi vracet.

V uplynulém školním roce jsme vykročili směrem k naplňování tohoto cíle. Mnoho se nám povedlo, mnohé věci budeme „ladiť“ dále.

Cíl č. 1: Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Základem kvalitního vzdělávání je profesionální, vstřícný a podporující pedagogický sbor. Učitelé naší školy budou podporováni v dalším vzdělávání. Vstoupíme do projektu OP VVV – Šablony, které mimo jiné nabízejí nezanedbatelnou částku na vzdělávání pedagogů. Ze šablon podpoříme i spolupráci učitelů s učiteli z jiných škol či fakult. I ve škole samotné proběhnou vzdělávací akce.

Nedílnou součástí kvalitní práce pedagogických pracovníků je i zázemí, které škola poskytuje – smysluplné pomůcky, kvalitní vybavení učeben...

Cíl č. 2: Budování, modernizace školy

1. Zbudování multimediální učebny přírodovědných předmětů s ohledem na bezbariérový přístup
2. Oprava podlahy v tělocvičně a rekonstrukce zázemí u tělocvičny
3. Vybudování hygienicky odpovídajících pískovišť v areálu školy a školky
4. Instalace dřevěných prvků v areálu školy a školky
5. Nový nábytek ve školce – židličky a stolky

Zde uvádím pouze cíle, o které se budeme snažit v nejbližší době.

Na závěr

Vážení rodiče, děti, žáci a občané Hradce nad Svitavou, v letošním školním roce nastoupilo do naší školy 25 prvňáčků. Počet žáků školy se zvýší. Děkujeme vám za důvěru! Sama za sebe vám slibuji, že udělám vše pro to, abychom vás neklamali.

Do nového školního roku přeji všem mnoho úspěchů!

Mgr. Eliška Hartmanová
ředitelka školy

Ohlédnutí za školním rokem 2015/2016 v MŠ Hradec nad Svitavou....

Milé děti, milí žáci, vážení spolupracovníci, přátelé školy a spoluobčané, pojdte se na okamžik prostřednictvím tohoto článku podívat do naší školky.

Každý konec roku je pro mnohé z nás důvodem k ohlédnutí se, zhodnocení vykonané práce, zjištění, co se povedlo a kde je třeba přidat. U nás ve škole probíhá konec roku vlastně dvakrát. Jednou se loučíme s rokem kalendářním, podruhé s rokem školním. Troufám si tvrdit, že pro většinu „školou povinných“ je konec školního roku důležitější, emotivnější, radostnější.

Jaký tedy byl uplynulý školní rok?

Obě třídy „Berušky“ i „Žabičky“ byly nově modernizovány v podobě dvou velmi pěkných jídelních koutů. Oba koutky jsou velmi vkusné a moderní. Každé z dětí má své místo označeno svojí značkou, pro lepší orientaci a zapamatování. Jídelní koutky se velmi osvědčily, děti si na ně rychle zvykly. Tuto změnu ocenila i ČŠI, které se tato inovace velmi líbila.

Další součástí nově vybudovaných koutků je školní jídelna, která je nově zrekonstruovaná. Jídelnu tvoří několik stolů a židliček uzpůsobených dle věku dětí ve školce. Vzhledem k tomu, že obě třídy jsou třídy heterogenními, pak je tento způsob velmi vhodný a již nyní se osvědčil.

Do každé třídy jsme pořídili také nové koberce s dopravní tematikou. Koberec je na místě, kde si děti dennodenně individuálně hrají. Je tematicky zaměřen, a děti si zde procvičují jednotlivé dopravní značení, ukazují si jízdu vpravo nebo vlevo, dostatečně se navzájem, ale i spolu s učitelkami informují o pravidlech silničního provozu. V závěru roku děti navštívily dopravní hřiště ve Svitavách, tento výlet se velice osvědčil. Rádi bychom v těchto aktivitách pokračovali i ve školním roce 2016/2017.

Nově přibýly také polštáře, zastaralé jsme již vyměnili. Dětem se tak pohodlněji relaxuje. Postupně bychom rádi vyměnili i deky, případně zmodernizovaly lůžkoviny, které by působily více estetičtěji.

Ke konci školního roku přibyla do jedné ze tříd i interaktivní tabule, kterou budou využívat děti z obou oddělení. Bohužel jsme s ní nemohli začít ještě pracovat z důvodu rychle blížícího konce školního roku a návštěvy ČŠI. Práci s interaktivní tabulí plánujeme hned od září 2016/2017.

Mateřská škola pracuje podle školního vzdělávacího programu „Jen se děti rozhlédněte, co je krásy na tom světě“. Program školy je sestavován tak, aby činnosti v něm obsažené děti nejen pobavily, ale také rozvíjely jejich osobnost po všech stránkách a zároveň je tak připravovaly na další etapu dětského života, což je vstup do ZŠ.

Do života školky se také zapojili i rodiče a to svou přítomností na vánočních dílničkách, na besídce pro maminky a při rozloučení předškoláků. Zúčastnili se vánočního rozsvícení stromečku a čarodějnického průvodu, který se nakonec kvůli počasí konal pouze v tělocvičně ZŠ. Ke konci roku rodiče spolu se svými dětmi pomáhali sbírat různý materiál - sbírali papír (ať už to byly staré noviny, lepenkové kartony nebo časopisy) nebo donášeli do školky barevná víčka z PET lahví. Mnoho z rodičů v průběhu školního roku donášeli i spoustu jiného materiálu pro tvorbu ať výtvarnou nebo pracovní (látky, provázky, vaty, papírové ruličky různých velikostí apod.).

V průběhu školního roku děti prožily nezapomenutelné chvíle, na které vzpomínají. Jednou z prvních větších akcí byla beseda spolu s policií ČR. Děti se seznámily s bezpečností silničního provozu, mohly klást různé otázky a shlédnout příklad toho, co se stane, když odejde s cizím člověkem...

Následovaly akce, které jsme zařazovali s ohledem na roční období, svátky a události v průběhu roku - solná jeskyně, plavání, tematicky zaměřená divadelní představení, nadílka Mikuláše, vánoční nadělování v MŠ, vánoční besídka, návštěva předškoláků v 1. třídě ZŠ, výchovný program - spolupráce se záchrannou stanicí Vendolí. Děti vystoupily na besídce ke Dni Matek, k Rozloučení předškoláků, na školní akademii nebo na Vítání občánků.

V červnu jsme společně oslavili svátek všech dětí. Jedním z dárků byl sportovní den zakončený s odměňováním všech. A v neposlední řadě

polodenní výlet do lesa „Šipkovaná“ s plněním zadaných úkolů, který byl zakončený opékáním párků u ohně, se kterým nám pomáhal náš šikovný pán školník.

Za celoroční obětavou práci děkujeme všem zaměstnancům školy.

Od uplynulého školního roku jsou naše aktivity zaměřeny na zkvalitňování našeho předškolního vzdělávání. Přes všechna pozitiva je jisté, že máme co vylepšovat. Rádi se aktivně více zapojíme do více činností nabízejících se nejen ze Svitav, ale i z okolí. Nadále chceme rozvíjet konstruktivní komunikaci s rodiči, chceme využívat pestré motivace pro další rozvoj nejen nás, ale především dětí, které učíme formou hry a zábavy. Existuje mnoho výzev, kterým půjdeme vstříc. A nebudeme otálet, začneme už v příštím školním roce...

Ve školním roce 2016/2017 prohloubíme spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, využijeme vzdělávací programy městské knihovny ve Svitavách.

V rámci utužování zdraví a posilování imunity dětí nabídneme rodičům možnost návštěv sauny. Nesmíme zapomenout na solnou jeskyni, která se v loňském školním roce velmi osvědčila.

Děti budou moci navštěvovat nový kroužek – angličtinu, kterou povede agentura Kláry van Sas. Chceme vstoupit do projektu, který nabízí minifarma Falbgery v Borové u Svitav. Navštívíme např. lanový park v Březové nad Svitavou nebo uskutečníme výlet do Svitav se zaměřením na výcvik s agility - zakončené odměnou pro děti a to návštěvou dětského hřiště na stadiónu.

V neposlední řadě bychom rádi obměnili v obou třídách nové stolečky a židličky opět přizpůsobené dle věku dětí.

Vize pro nový školní rok je velice pestrá.

Těšíme se :-)

za kolektiv MŠ - Veronika Tomášková, DiS.

vzájemná přátelství

solná jeskyně

divadelní představení

čarodějnický den

Nové informace z rodopisu zdejšího významného rodáka P. Engelmara Huberta Unzeitiga

V souvislosti s chystaným blahořečením P. Engelmara Huberta Unzeitiga CMM v letošním roce se mezi veřejností projevil zvýšený zájem o hlubší poznání života tohoto výjimečného kněze. V tomto rodopisném příspěvku jsem se zaměřil především na dětství a dospívání Huberta Unzeitiga v Grándorfu, tedy v dnešním Hradci nad Svitavou. Jeho studia, kněžské působení a tragický osud v koncentračním táboře za války přenechám k bádání povolanějším badatelům a historikům.

Podle německých pramenů je příjmení Unzeitig zaznamenáno na Hřebečsku již v roce 1535 ve tvarech „Unczayt“ či „Unczaytyk“. Rod Huberta Unzeitiga pocházel z Pohledů a v Grándorfu se objevuje až ve 2. polovině 19. století. Z matričních zápisů fary v Grándorfu se dovídáme, že 22. 3. 1877 se v Grándorfu narodil Mauritz Unzeitig, syn Johanna Unzeitiga, zedníka z Pohledů č. 54 a jeho manželky Terezie rodem Anton Vorberger. Manželkou Johanna Unzeitiga a matkou Mauritze Unzeitiga byla Rosalia, narozená 15. 5. 1873, která pocházela z rodu Adalberta Landsgessella z Grándorfu. Manželka Adalberta Landsgessella se jmenovala Viktorie a pocházela z rodu Franze Landsgessella. Rod Landsgessell je uváděn v Grándorfu již kolem roku 1600 a byl to tedy velmi starý zdejší rod.

Dědeček Huberta Unzeitiga se jmenoval Franz Unzeitig a je v matrikách uváděn jako rolník z Pohledů. Babičkou Huberta Unzeitiga a manželkou Franze Unzeitiga byla Cäcilie z rodu Antona Steinera. Je velmi pravděpodobné, že Johann Unzeitig z Pohledů č. 54, narozený kolem roku 1850 a Franz Unzeitig byli bratři. Franz Unzeitig je v matrikách zapisován jako rolník z Pohledů. Manželé Franz a Cäcilie Unzeitigovi žili v Pohledech č. 17, kde se jim narodil 22. 8. 1879 i syn Johann. Ten vyrůstal ještě v Pohledech, kde se také v dospělosti seznámil s Cäcilií Marií Kohlovou z blízké Horní Hynčiny. Cäcilia, narozená 8. 8. 1875, byla dcera Johanna Kohla a jeho manželky Terezie z rodu Josefa Stindela.

Svatba Johanna Unzeitiga a Cäcilie Marie Kohlové se konala 16. 5. 1905 v Horní Hynčíně. Není zcela jasné, jaké pohnutky oba novomanželé měli, že se asi již v roce 1905 přestěhovali na zemědělskou usedlost č. 112 do Grándorfu. Je dost pravděpodobné, že usedlost koupili a že jim byl při koupi nápomocen Mauritz Unzeitig a rodina Landsgesselova.

Od roku 1905 jsou tedy osudy rodiny Johanna Unzeitiga spojeny s obcí Grándorf a zemědělskou usedlostí č. 112. Manželům Johannu a Cäcilií Unzeitigovým se narodilo v Grándorfu celkem šest dětí. Prvorozený chlapec byl Rudolf, který se narodil 2. března 1906. Ten však 19. 12. 1906, tedy v necelém roce zemřel. Druhým narozeným dítětem byla holčička Emilie, která se narodila 15. 12. 1907. V matrice je také zapsáno, že se ve věku 26 let provdala 10. 1. 1933 v Brně u sv. Jakuba za Hermanna Schneidera. Třetím dítětem manželů Unzeitigových byla holčička Marie Agnes. Ta se narodila 24. 8. 1909. V dospělosti se stala řádovou sestrou, přijala řádové jméno Huberta a působila v nemocnici v Paderbornu (Westfálsko) v Německu.

V roce 1911 se manželům Unzeitigovým narodil jistě dlouho očekávaný chlapec, který dostal jméno Hubert. Celý zápis o narození a křtu Huberta Unzeitiga v grándofské matrice zde uvádím ve volném českém překladu:

1. / 4. března 1911, číslo domu: 112

(narozen a křtěn) HUBERT

Otec: Unzeitig Johann, narozen 22. 8. 1879, rolník z Greifendorfu, syn Franze Unzeitiga, rolníka z Pohledů a jeho manželky Cäcilie, rodem Anton Steiner.

oddáni: 16. 5. 1905

Matka: Cäcilia, narozená 8. 8. 1875, dcera Johanna Kohla, usedlého v Horní Hynčíně a jeho manželky Terezie, rodem Josef Stindel

Křtil: Johann Haitel – kooperátor

Amalia Kohl, č. 26, Horní Hynčina (zřejmě vedla porod)

*Kmotři: Johann Kohl, rolník č. 26, Horní Hynčina
Rosalia Leicher, manželka Franze Leichera, rolníka č. 113, Greifendorf*

Další holčička v rodině Unzeitigových se narodila 2. 3. 1913 a při křtu dostala jméno Elsa Hermína. Z pozdějšího vpisku do matriky se dozvídáme, že Elsa Unzeitig se 10. 9. 1935 provdala u sv. Jakuba v Brně za Aloise Knöliga. Poslední dítě manželů Johanna a Cäcilie Unzeitigových byla holčička Regina. Ta se narodila 2. 2. 1914. V dospělosti se stejně jako její sestra Marie stala řádovou sestrou, kde přijala řádové jméno Adelhilde. Později pracovala jako dětská ošetřovatelka v lázních Bad Kissingen v Německu.

V matričních zápisech je více zajímavých údajů a na některé zde upozorním. Všechny Unzeitigovi děti se narodily na č. 112. Za kmotra dětem chodil Johann Kohl, rolník z Horní Hynčiny č. 26. To byl otec Cäcilie Unzeitigové. Kmotrou Marie Agnes byla Berta Kohlová z Horní Hynčiny, což byla s největší pravděpodobností svobodná sestra Cäcilie. Za další kmotry dětem chodíval někdo z rodiny Franze Leichera, která žila v sousedství Unzeitigových na č. 113. V zápisech se objevují jména Franz Leicher a Rosalia Leicher. Rod Leicherů byl také velmi starý. Již v roce 1542 žil v Kamenné Horece Nickl Loycher a v roce 1599 Wolf Loicher. V Gráňdorfu se tento rod objevuje v roce 1631, kdy je zde zapsán Bartl Leicher.

V roce 1914 při křtu Reginy byla za kmotru Marie Schlögl, svobodná, dcera Antona Schlögla, rolníka v Greifendorfu č. 113. Tehdy již na usedlosti č. 113 hospodařili po Leicherových Schlöglůvi. Z různých indicií lze vypožorovat, že Leicherovi a Schöglůvi byli blízcí příbuzní.

Z matriky se dá vyčíst i působení farářů v Gráňdorfu. Při křtu prvorozeného Rudolfa v roce 1906 je uveden farář Rudolf Jambor, což by mohl být Čech. Pak zde působil farář Johann Haitel, který křtil také v roce 1911 Huberta Unzeitiga. Dá se předpokládat, že to byl Němec. Elsu v roce 1913 křtil farář s českým jménem Jaroslav Urban.

Johann Unzeitig ještě jako svobodný někdy kolem roku 1900 vykonával také základní vojenskou službu. Dá se předpokládat, že ji vykonával v Brně, kam dle rakouského vojenského členění spadali i odvedenci z moravské části Svitavska. Johann Unzeitig byl zřejmě dobrý a spolehlivý voják, protože dosáhl poměrně vysoké poddůstojnické hodnosti feldwebel, což odpovídá českému označení šikovatel.

Vypuknutí I. světové války v létě 1914 těžce dopadlo i na rodinu Johanna Unzeitiga. V té době měl Johann Unzeitig již 35 let a nebyl tedy mobilizován jako řádový voják, ale byl zařazen jako ostatní starší záložníci do některého domobraneckého pluku (Landwehr). Při odchodu Johanna Unzeitiga do války zůstala na celém hospodářství manželka Cäcilie sama s pěti malými dětmi. Nejstarší Emilie měla pouhých šest let a nejmladší z dětí – Regina měla sedm měsíců. Johann Unzeitig byl po krátkém výcviku poslán v hodnosti feldwebela na ruskou frontu a zde padl ještě v roce 1914 do ruského zajetí. Ocitl se v zajateckém táboře v Simbirsku na Volze, kde 16. 1. 1916 zemřel na tyfus. V tomto táboře byli soustředěni zajatí vojáci rakouské a německé národnosti. Příbuzní a sousedé jistě paní Cäcilii Unzeitigové na hospodářství podle možností pomáhali, ale válečné roky byly plné bídy a utrpení zdejších obyvatel. Život vesnice byl zcela ochromen a je zaznamenána celá řada velkých i menších tragedií, které rodiny postihly. Z války se nevrátilo celkem 102 gráňdorfských mužů. Z toho 7 mužů ve vyšších hodnostech, 17 poddůstojníků a 78 vojáků. Jednalo převážně o muže v mladém a mladším věku a tak po nich zbylo mnoho vdov a sirotek.

Malý Hubert Unzeitig začal chodit do školy v roce 1917. Jistě vnímal bídu a strádání, které přinesla válka a i to, že se jeho tatínek z války již domů nevrátí. Zažil také vznik Československé republiky v roce 1918 a nálady dospělých, kteří dávali najevo nesouhlas s novým státoprávním uspořádáním. Hubert byl jistě dobrý a přemýšlivý žák. Z učitelů, kteří na gráňdorfské škole v té době působili, a učili také malého Huberta, některé připomenu. Byl to například ředitel školy Steiner, učitel Jahl či učitelka Langová. Neměli bychom ale přehlédnout také zdejšího učitele Erwina Kleisera. Ten byl propagátor německých nacionalistických myšlenek a v třicátých letech byl v Gráňdorfu vůdčí osobností v Německé nacionálně socialistické straně dělnické (DNSAP), která se v roce 1933 sama rozpustila a její členové přešli do nově vzniklé Sudetoněmecké vlastenecké fronty (SHF) v jejímž čele stál Konrad Henlein. Ta se netajila svou podvratnou činností proti Československé republice a její program nevěstil pro Čechy nic dobrého. Obecnou školu ukončil Hubert Unzeitig v roce 1925. Byl vnímán jako vášnivý čtenář a oproti svým vrstevníkům byl uzavřený a vážné povahy. Protože byla rodině silně nábožensky

založená, bylo samozřejmé, že také v dětství ministroval ve zdejším kostele sv. Kateřiny. Ke svatému přijímání šel v devíti letech 16. května 1920. Biřmován byl 26. září 1921 ve farním kostele Navštívení P. Marie ve Svitavách.

Aby se lépe naučil česky, odešel ve čtrnácti letech v červenci 1925 na rok pracovat jako čeledín do české rolnické rodiny ve Vřesicích. Jak se ocitl Hubert Unzeitig ve Vřesicích, které leží v křetínské farnosti je zatím zahaleno rouškou tajemství. Ale mnohé indicie naznačují, že za tím stála jeho babička Terezie Kohlová z Horní Hynčiny, která měla na mladého Huberta velký vliv. Ta se dobře znala s Eduardem Schusterem z Horní Hynčiny, který v té době žil v Křetíně a jako pošťák znal dobře místní obyvatele. Ten pravděpodobně domluvil mladému Hubertovi práci ve Vřesicích u rolníka Augustina Janáka na č. 2. Rod Janáků žil ve Vřesicích na tomto domě, který je uváděn jako pololán již v 18. století. Zde v křetínské a sousední sulíkovské farnosti poznal Hubert Unzeitig nejen krásnou krajinu s dalekými výhledy, ale i těžký život místních obyvatel a snad se i dostatečně naučil česky. Jistě se seznámil i s prací vřesických hrnčírů, jejichž výrobky byly známé v dalekém okolí.

V roce 1927 se rozhodl Hubert Unzeitig pro kněžskou a misionářskou službu. I za tímto rozhodnutím stála částečně jeho babička Terezie Kohlová z Horní Hynčiny. Odebírala různé katolické časopisy a kalendáře, odkud se dozvěděla, že Kongregace marianhillských misionářů v bavorském Reimlingenu přijímá na teologická studia mladé chlapce, kteří by se měli stát po ukončení studií misionáři ve vzdálených zemích. Rozhodnutí mladého Huberta stát se misionářem se však nelíbilo jeho mamince, která by raději viděla, aby převzal hospodářství. Hubert Unzeitig byl v úzkém kontaktu také s představenými kláštera redemptoristů ve Čtyřiceti Lánech a i jim se svěřil o své touze sloužit Bohu. Ti nakonec přesvědčili maminku, aby Hubertově rozhodnutí nebránila.

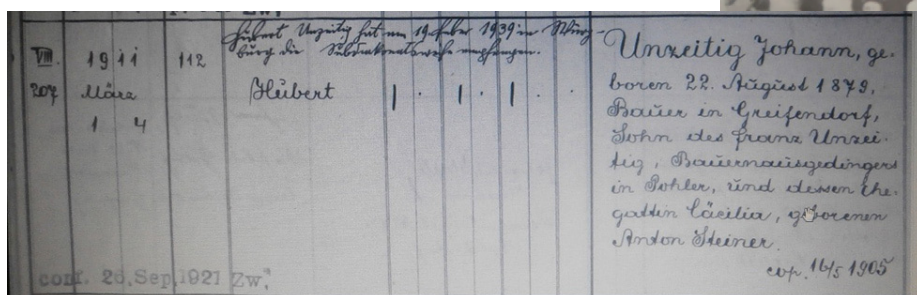
V osmnácti letech tedy Hubert odešel do Reimlingenu v Německu, vstoupil do Kongregace marianhillských misionářů a přijal řeholní jméno Engelmara. Z doby dospívání se dochovala jedna méně známá fotografie Huberta Unzeitiga. Koncem léta 1928 pořádala grándorfská mládež „Vinobraní“ a při této příležitosti byla pořizena skupinová fotografie účastníků. To se již asi Hubert Unzeitig chystal odcestovat na studia do Reimlingenu a tak „Vinobraní“ bylo jednou z možností, jak se rozloučit s rodnou vesnicí a svými vrstevníky. Tato veselá zábava měla předem stanovený řád, jak tomu bývá i dnes o hodech a někteří organizátoři byli podle tradice patřičně ustrojeni. Z fotografie dýchá pohodová atmosféra a snadno zde mezi mládeží najdeme i mladého Huberta Unzeitiga. Hlavní postavou „Vinobraní“ byl „Regendschori“. V širokém klobouku a výraznými licousy na tvářích jej představoval Johann Müller. Další postavou, která dbala o pořádek, byl „Wanzldolf“, vyzbrojený halapartnou. Tuto roli představoval Adolf Neumeister. A do třetice jako „Millichmo“ vystupoval Hubert Unzeitig. V buřince, staromódním obleku a s nalepenými vousy vypadá dost komicky. Ostatní mládež, především dívky mají oblečeny hřebečské kroje.

Vedle známé fotografie z primicí P. Engelmara Huberta Unzeitiga CMM ze srpna 1939 v Grándorfu existují také fotografie jeho sester v dospělosti a školní fotografie, kde by se také daly identifikovat Hubertovy sestry.

Mojmír Fadrný

Vinobraní v Grándorfu 1928

Matriční zápis - Hubert Unzeitig

HRADEČTÍ Z.S.

Sportovně zábavné odpoledne na hřišti proběhlo za slunečného počasí, děti a rodiče se náramně bavili, známými disciplínami, ale i retro kousky, jako chůze na chůdách, skákání v pytli, střelba z kuše. Děti měly také za úkol poznat jaký míč či balónek k jakému sportu patří. Neobvyklou zábavou byl orientační běh, kde po chvilce tápání, každé dítě intuitivně vyřešilo rébus a skvěle se orientovalo v improvizovaném bludišti. Odpoledne jsme zakončili, k všeobecnému veselí dětí i dospělých, hromadným přetahováním lanem.

Zábavy tedy bylo dost a kdo chtěl mohl se občerstvit domácími koláčky, limonádou a pivem. Těšíme se na Vás při lampionovém průvodu Hradcem.

Michaela Bednářová

SPORT

Cvičení žen v místní tělocvičně ZŠ

Zveme vás na pravidelné cvičení v tělocvičně místní Základní školy. Cvičení zahájíme v **úterý 13. září** a bude probíhat (s výjimkou školních prázdnin) **od 19:00 do 20:00 hod.**

Cvičení Pilates je vhodné pro všechny věkové kategorie bez ohledu na vaši kondici. Na cvičení si přineste overball (málo nafouknutý míč o průměru do 30 cm), cvičební podložky budou k dispozici v tělocvičně.

Zanechte doma ostych a přijďte si zacvičit s námi.

Den s pivem

V sobotu 20.srpna se konal již II. ročník Dnu piva pořádaný sborem dobrovolných hasičů v Hradci nad Svitavou. K ochutnávce bylo několik druhů pív z různých pivovarů. Myslíme, že výběr byl natolik pestrý, že si na své přišel každý milovník piva. Tento den nebyl pouze jen o ochutnávce piva, připraven byl i program pro děti, které si mohly zasoutěžit a využít připravených atrakcí. Stejně tak jako pro nejmenší i pro dospělé byly připraveny soutěže a jak to ke dni piva náleží,

soutěžilo se v pití 0,5l a 1l piva na ex a další. Počasí nám přálo jídla bylo dosti a jelikož pivo chutnalo taneční parket byl plný až do nočních hodin. Myslíme, že jsme si to všichni užili a doufáme, že se za rok sejdem opět v hojném počtu, už teď jste zváni na III. Ročník piva v roce 2017.

Zároveň chceme poděkovat všem, kteří přispěli na dobrovolné vstupné a přejeme krásný a pohodový podzim - SDH v Hradci nad Svitavou

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

NAROZENÍ

červen David Lustyk

VÝROČÍ

červenec

Novotná Marie
Prokopová Marie
Spurný Ladislav
Fránek Jiří

Komárek Antonín
Kosková Vilemína
Hnátová Jindřiška
Kleinbauer Miroslav

ÚMRTÍ

červen Ivana Sauerová

srpen

Moravcová Jindřiška
Šafrová Marie
Josefiová Drahoslava
Juránková Jitka
Mlatečková Žofie
Binderová Jarmila

Šuma Václav
Koubková Vlasta
Teplá Vítězslava
Stechura Emil
Bürgerová Marie
Chlubnová Alena
Dobiášová Anna

Vydává Obec Hradec nad Svitavou, 569 01 Hradec nad Svitavou 230
tel.: 461 548 156, e-mail: obec@hradecnadsvitavou.cz, www.hradecnadsvitavou.cz
Povoleno Ministerstvem kultury ČR, reg. č. MK ČR E 14325. Náklad 600 výtisků. Domácnostem bezplatně. Neprošlo redakční jazykovou úpravou.
Příspěvky vyjadřují názory dopisovatelů a nemusí být vždy totožné s názory redakce

Redakční rada: Veronika Vařejková, Marie Čepičková, Zdeněk Odehnal
Příspěvky zasílejte do 25. dne každého sudého měsíce na e-mail: veronikavykydalova@seznam.cz, z.odehnal@seznam.cz
Tisk: Svitavská tiskárna s.r.o.